

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1954/2020
17.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгица Медаревић, адвокат у ..., против туженог Република Србија, Министарство одбране, ВП ..., кога заступа Војно правобранилаштво, Одељење у Нишу, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1761/19 од 07.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 17. децембра 2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1761/19 од 07.11.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој П1 234/18 од 05.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова износ од 250.000,00 динара, због претрпљеног страха износ од 200.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 300.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 12.03.2018. године, као дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 10.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1716/19 од 07.11.2019. године преиначена је пресуда Основног суда у Рашкој П1 234/18 од 05.02.2018. године, тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких болова исплати износ од 250.000,00 динара, због претрпљеног страха износ од 200.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 300.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 07.11.2019. године, као дана пресуђења па до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 159.700,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је изјавио благовремену и дозвољену ревизију, због погрешне примене материјалног права, на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/2018 у даљем тексту ЗПП), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведном поступку није учињена битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац је у радном односу код тужене на неодређено време почев од ...1992. године, у својству Дана ...2017. године, у кругу касарне, на земљаном делу бедема тужилац је задобио повреду на раду, на тај начин што се поклизгао на леду приликом кретања неочишћеном страном бедема и задобио прелом десног скочног зглоба, која повреда је тешка телесна повреда. Тужилац је од момента повређивања током утврђеног временског периода трпео физичке болове утврђеног интензитета, и страх интензитета и трајања како је утврђено у чињеничном стању. Код тужиоца је као последица повређивања наступило умањење животне активности за 14%, које се манифестује у немогућности дужег ходања, стајања, трчања, ношења терета, спортско-рекреативних активности, што умањује радост живота примерену његовом животном добу (тужилац је рођен 1972. године).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да нису испуњени услови за одговорност туженог за наступелу штету код тужиоца, јер тужилац није задобио повреду од ствари, односно од делатности од којих потиче повећана опасност од штете, и да је искључена одговорност тужене и по основу кривице, с обзиром да је закључио да је штета коју је претрпео тужилац настала његовом непажњом, односно занемаривањем пажње и бриге која се очекује од сваког човека, а посебно од професионалног припадника војске у конкретној ситуацији, због чега је тужени захтев одбио.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, применом одредаба члана 164. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.24/05, 61/05...75/14), према којима је, ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом. Послодавац за штету одговара по општим правилима одговорности за штету прописаним одредбом члана 154. став 1. ЗОО, којом је прописано да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Небезбедна подлога за кретање, у конкретном случају неочишћена стаза прекривена ледом и снегом, је узрок који је довео до повреде на страни тужиоца. Постоји одговорност тужене по основу кривице, са разлога што је тужена пропустила да створи безбедне услове за рад у кругу касарне. Остварена је узрочно последична веза, између нечињења тужене и настале штете у смислу одредбе члана 158. у вези члана 154. став 1. ЗОО. Због пропуста да створи безбедне услове за рад у кругу касарне тужена је, по оцени другостепеног суда, искључиво одговорна за настану штету.

Другостепени суд је одмерио правичну новчану накнаду за видове нематеријалне штете које је тужилац трпео, применом одредбе члана 200. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд налази да је другостепени суд правилно применио материјално право и да наводи ревизије, којима тужени побија постојање основа одговорности за насталу штету код тужиоца позивом на разлоге из првостепене пресуде, не стоје.

Према члану 164. Закона о раду, ако запослени претрпи повреду или штету на раду и у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом. Послодавац одговара за штету коју запослени претрпи на раду и у вези са радом по општим начелима одговорности, а основ за накнаду штете због повреде запосленог је претпостављена кривица послодавца. Услови одговорности су да је запослени претрпео штету, да је штета проузрокована на раду или у вези са радом и да не постоје разлози за искључење одговорности послодавца. Послодавац је дужан да обезбеди услове за рад на начин да запослени уз нормалну пажњу може да обавља рад без опасности по свој живот и здравље. Пропуштање ове дужности повлачи одговорност послодавца за штету коју запослени услед тога претрпи, по основу кривице послодавца, што је у конкретном случају испуњено.

Чланом 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, сматра се да потиче од те ствари, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. Одредбом члана 174. Закона о раду, за штету од опасне ствари одговара њен ималац.

У конкретном случају, тужилац се повредио крећући се по површини прекривеној ледом и снегом, што због повећане опасности од поклизнућа и пада јесте опасна ствар. Несумњиво је тужени послодавац ималац површине у кругу касарне по којој се тужилац као запослени кретао, па одговара и по принципу објективне одговорности (без обзира на кривицу), за штету које је тужилац претрпео у вези са таквом опасном ствари, по одредби члана 174. Закона о облигационим односима. Код утврђених чињеница од стране првостепеног суда, не произилази да су у смислу члана 177. ЗОО испуњени услови за потпуно или делимично ослобађање туженог од одговорности.

Са изнетог је правилно тужени обавезан да тужиоцу накнади претрпљену нематеријалну штету, исплатом правичне новчане накнаде коју је другостепени суд одмерио правилном применом одредаба члана 200. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић